

Liviu Rebreanu - Ion

Caracterizarea personajului principal

Prof. Nicula Vasilica Nelia

Mândrie (orgoliul rănit temperat de nemulțumire):

- „Ion era mulțumit acuma și răcorit, și nu se mai sinchisea de nimic. Stătea sprijinit în pat, ciobănește, privind triumfător și amenințător dacă cumva ar mai îndrăzni cineva să îl supere”.
- „Ceilalți flăcăi se strânseseră în jurul lui Ion privindu-l cu respect și aruncându-i câte o vorbă glumeață prin care voiau să îi arate prietenia și admirația”.

Hărnicie:

- „Ce ar fi trebuit să fie Glanetașul, a fost feciorul. Era iute și harnic. Unde puneă el mâna, puneă și Dumnezeu mila. Iar pământul îi era drag ca ochii din cap. Nicio brazdă de moșie nu s-a mai înstrăinat de când s-a făcut dânsul stâlpul casei. În schimb, cum-necum în doi-trei ani au plătit și datoriile pe care le aveau la Someșana din Armandia”.
- „Oboseala îl întărâta ca o patimă. Munca îi era dragă, oricât ar fi fost de aspră, ca o râvnă ispititoare”.
- „Dacă Ion n-are avere, în schimb e mai dezghețat și mai harnic ceea ce face uneori cât o moșie”.

- „Știa bine că băiatul, când e vorba de muncă, nu se codește și nu lenevește ca Glanetașul”. (Zenobia)
- „Dacă Ion n-are avere, în schimb e mai dezghețat și mai harnic ceea ce face uneori cât o moșie”. (Titu)
- „Dacă Ion n-are avere, în schimb e mai dezghețat și mai harnic ceea ce face uneori cât o moșie”. (doamna Herdelea)

Șiretenie:

- „Așa își chibzuiuse dânsul calea pentru a sili pe Baciul să i-o dea. Ca să izbutească trebuie să o ia domol. Altfel i se primejduiau planurile. Acum știa bine cum are să silească. Numai să nu își piardă răbdarea. Graba strică treaba. Fără dibăcie și șiretenie nu ajungi la mal niciodată”.
- „Ion vorbea însă puțin. Prin tăcere urmărea să deștepte mai mult iubirea în inima Anei, să se facă mai dorit”.

Avarism:

- „Aci are să vie cu Ana și cu Vasile Baciș să îi scrie toate pământurile pe numele lui”.
- „Apoi toată dragostea lui zbura iar acasă, alintând pământurile fără de care viața lui întreagă n-ar mai avea niciun rost».
- „Ion era vesel și mulțumit. Era sigur că până la urmă Vasile Baciș îi va da tot și-și făcea cruce mulțumind lui D-zeu că 1-a ajutat să izbândească. A doua zi în zori cutreieră hotarul să cerceteze mai bine toate lucrurile și să se bucure văzându-le, fiindcă de-acum sunt ale lui”.
- „Lui nu îi trebuiau sfaturi, ci pământurile, toate pământurile”.

Lipsă de scrupule:

- „De altfel Ion însuși trăia într-o tulburare atât de ciudată, că aproape nu își dădea seama ce mai voia și unde voia să ajungă [...]. Avea uneori clipe când își zicea că se poartă ca un prostănac, alergând după cai verzi, în loc să stea de vorbă cum se cuvine și să încerce o învoială cinstită”.
- „Câteodată îi venea să izbucnească, să strige în gura mare că și-a împlinit gândul, că de acum poate avea și pământ și de toate, numai să vrea dânsul, căci toate numai de voința lui atârnă [...].” .

Cruzime:

- „- Lasă că bine-i face! Lasă s-o bată zdravăn, că i se cade! adăugă Ion cu un rânjet răutăcios care-i înneguri toată fața”.
- „Nemaiputându-se potoli astfel bătea deseori pe Ana. Acuma o ura. Era convins că e înțeleasă cu tatăl ei ca să îl tragă pe sfoară. Numai când o vedea plângând se mai răcorea”.
- „într-o duminică băte crunt pe tatăl său [...] „
- „- Apoi dacă te-a trimis pe tine, rău te-a trimis, zise el, având un nerâs de mândrie pe buze [...] Așa să îi spui! Că eu cu tine n-am ce să mă sfătuiesc, dar cu dumnealui om vorbi și ne-om chibzui [...] Dar fără tocmeală cum să ne învoim? Cine dracu a mai văzut învoială fără tocmeală?”.

Îngâmfare:

- „Față de săteni căuta să-și arate greutatea care i-o dădea simțământul bogăției. Pe uliță umbla cu pași mai rari și cu genunchii îndoiți. Vorbea mai apăsat cu oamenii și veșnic numai de pământ și de avere. I se părea că chiar casele și grădinile îl priveau acum altfel, mai supuse și mai zâmbitoare”.

Iresponsabilitate:

- „Ce-s eu vinovat c-a rămas ea cu pântecele la gură? Io-s vinovat?”.
- „ești un stricat ș-un bătauș ș-un om de nimic! Ar trebui să dai pilde celorlalți feciori, că te ții mai deștept ca toți, dar umbli numai după blestemății”. (Preotul Belciug)

Nepăsare la grijile și necazurile altora:

- „Ce-i pasă lui de grijile altora? Pe el numai necazul lui cel mare îl rodea și-1 chinuia....„
- „Acum trebui să-și dea seama în sfârșit că Ion o urmărește și de-o dată se miră cum n-a înțeles-o până azi? Dacă nici copilașul nu 1-a îmbunătățit, ce să mai nădăjduiască... De ce s-a agățat de el, când el numai zestrea i-o cerea? A înșelat-o de cum s-a apropiat de ea. I-a simțit slăbiciunea și a urmărit-o ca un lup hain. Își aduse aminte cât îi vorbea de dulce la horă când umbla să îi sucească mintea... Prefăcătorie a fost dulceața precum prefăcătorie a fost până și îmbrățișarea lui cea dintâi, în culcușul ei de pe cuptor, până ce a lasat-o însărcinată... până ce i-a mâncat norocul și toată viața... Acuma degeaba s-ar mai căi. Acuma e prea târziu...”

Obsesia de a avea pământ:

- „Trecea deseori parcă înapoi pe lângă pământurile lui Vasile Baci. Le căuta din ochi, se uita dacă sunt bine lucrate și se supăra când vedea că nu sunt toate cum trebuie. Se simțea stăpânul lor și-și făcea planurile cum va ara fâneața cutare, iar cutare porumbiște cum va semăna-o cu trifoi”.
- „Măcar o brazdă să îmi iau înapoi din pământul meu! se gândi deodată flăcăul, cu obrazii aprinși de o poftă nestăpânită.[...] După ce croi un hat nou și sfârși de arat câteva brazde din delnița lui Simion astupând hotarul cel vechi, flăcăul respiră adânc și ușurat. Inima îi tremura de bucurie că și-a mărit averea. Trei-patru brazde nu e mult, nici nu se bagă de seamă”.

Fizionomia învingătorului:

- „Părea mai smead și mai hotărât. Pielea i se lipea și lucea pe umerii obrazilor, iar în ochi avea o lumină mândră de biruitor”.
- „Din clipa când Vasile îi făgăduise tot, Ion fu cuprins de o adevărată beție de fericire și de încredere. Era atât de plin de sine însuși încât se gândea numai la pământurile lui, plănuia cum să le muncească mai bine, cum să lăzuiască un petec de pădure, și habar nu mai avea nici de Vasile și mai ales de Ana, parcă ea n-ar fi ținut de zestre [...].
- De-abia acum înțelese Ion că împreună cu pământul trebuie să primească și pe Ana și că, fără ea, n-ar fi dobândit niciodată averea. I se părea o străină și nu-i venea să creadă că în pânțele ei se plămădește o ființă din sângele lui... O privea și se mira c-a putut el săruta pe fata aceasta uscată, cu ochii pierduți în cap de plâns, cu obrazii gălbejiți, cu pete cenușii, și care, împopoțonată cum era astăzi, părea și mai urâtă”.
- „Și îi era rușine că acuma se însoară cu alta și de rușine îl bufnea un râs prostesc și nu-și putea lua ochii de la Florica” .
- „ «Adică ce-ar fi oare dacă aș lua pe Florica și am fugi amândoi în lume, să scap de urâtenia asta ? »”

Aprecieri critice asupra protagonistului romanului:

Călinescu:

„Brută, căruia șiretenia îi ține loc de deșteptăciune”;

„Animal plin de candoare, lipsit de scrupule”;

„Violență instinctuală, caracteristică oricărei ființe reduse”;

Eugen Lovinescu:

„Expresia instinctului de stăpânire a pământului”;

„Expresia violentă a unei energii”;

„Simplu, frust, masiv, el pare crescut din pământul iubit cu ferocitate”;

Tudor Vianu:

„Lăcomie, senzualitate robustă”;

„Figură simbolică a plugarului român”;

Nicolae Manolescu:

„Ion reînvie tragedia și îl confruntă pe om cu destinul”;

„O fiară, o brută ingenuă, o fiară a cărei încleștare cu natura pare efortul unui gigant”.